

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ โรงพยาบาลบางระกำ กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม โทร.๐ ๕๕๓๗ ๑๑๖๘ โทรสาร ๐ ๕๕๓๗ ๑๑๗๖
ที่ พธ.๐๓๓๒.๓๑๐/๑๕ วันที่ ๙ มีนาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอรายงานผลการดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางระกำ

กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม ได้รับอนุมัติงบประมาณดำเนินการโครงการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ปี ๒๕๖๕ ในการนี้กลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวมได้ดำเนินการแล้วเสร็จ จึงขอส่งสรุปผลการดำเนินงานดังรายละเอียดแนบท้ายมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดพิจารณา

(นางจรรรณ บัญญัติวิวัฒน์)

หัวหน้ากลุ่มงานบริการด้านปฐมภูมิและองค์รวม

ทราบ

(นายภูวศล พลพวก)

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางระกำ

Handwritten notes in Thai script, including calculations and references to a scale and administrative details.

สรุปผลการดำเนินงาน

โครงการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ ปี 2565

ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลบางระกำ อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก กองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลตำบลบางระกำเมืองใหม่

สรุปโครงการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ ปี 2565

1. การประเมินบริบท

กลุ่มโรค NCDs (Noncommunicable diseases หรือโรคไม่ติดต่อ) ยังคงเป็นปัญหาสุขภาพ อันดับหนึ่งของโลก ทั้งในมิติของจำนวนการเสียชีวิตและภาระโรคโดยรวมในกลุ่มประเทศภูมิภาคเอเชียใต้-ตะวันออก (SEARO) จากข้อมูลปีพ.ศ.2559 โรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูงเป็นโรคเรื้อรังสามารถ ป้องกันและควบคุมได้ด้วย การเรียนรู้เรื่องโรคและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตัวผู้ป่วยซึ่งนับวันจะมี แนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น ก่อให้เกิด ปัญหาต่อสุขภาพมีการประมาณการทางสถิติว่าทั่วโลกมีผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่า เป็นเบาหวานประมาณ 125 ล้านคน และมีอัตราการเพิ่มของผู้ป่วยทุกปี และในการศึกษาสถานการณ์ และธรรมชาติวิทยาของโรคเบาหวาน และความดันโลหิตสูงในประชากรพบว่าภาพรวมของประเทศประเทศไทยมีแนวโน้มการตาย และป่วยจาก โรคเบาหวานและความดันโลหิตสูงเพิ่มสูงขึ้นใน 13 ปีขึ้นไป มากกว่าหนึ่งล้านเก้าแสนคนและมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้น ของความชุกและจำนวนผู้เป็นเบาหวานสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ ยังพบว่า เมื่ออายุสูงขึ้น มีโอกาสเป็น เบาหวานได้ง่าย เมื่อเป็นโรคเบาหวานระยะเวลาหนึ่งแล้วจะเกิดโรค แทรกซ้อนทาง ตา ไต หัวใจ ระบบ ประสาท ผลเรื้อรัง ผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงที่มีความดันโลหิตสูงขึ้นมีโอกาสเกิดภาวะ หัวใจขาดเลือด เพิ่มขึ้น 3-4 เท่าและโรคหลอดเลือดสมองเพิ่มขึ้น 3-8 เท่า และผู้ป่วยโรคเบาหวานที่มีระดับ น้ำตาลต่ำกว่าปกติมี โอกาสเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตเพิ่มมากขึ้น ขณะที่รายที่มีระดับน้ำตาลสูงกว่าปกติมี โอกาสเสี่ยงต่อการเกิด ภาวะแทรกซ้อนที่อวัยวะต่างๆ ของร่างกาย ซึ่งภาวะแทรกซ้อนดังกล่าวข้างต้นนำไปสู่ การสิ้นเปลืองด้าน ทรัพยากร งบประมาณ อุปกรณ์ ตลอดจนเวชภัณฑ์ต่างๆ ในการรักษาและการจัดการกับภาวะแทรกซ้อนต่างๆ การลดความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนดังกล่าว จะต้องควบคุมระดับความดันโลหิตและระดับน้ำตาลในเลือด ให้อยู่ในเกณฑ์เป้าหมายสำหรับกลุ่มป่วยดังกล่าว และเข้าถึงการคัดกรองภาวะแทรกซ้อนอย่างต่อเนื่องตาม มาตรฐาน แต่เนื่องด้วยผู้ป่วยเบาหวานและความดันโลหิตสูงต้องเข้ารับการรักษาต่อเนื่อง เป็นระยะเวลายาวนาน ทำให้ผู้ป่วยส่วนใหญ่มีความเบื่อหน่าย ขาดความใส่ใจในการรักษา ไม่รวมมือในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพ ที่เหมาะสมอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อการควบคุมอาการของโรค กระทั่งต่อผู้ป่วยโดยตรงจากการกำเริบอาการของ โรคและภาวะแทรกซ้อนที่เกิดขึ้น ตำบลบางระกำ มี ผู้ป่วยเบาหวานจำนวน 1,226 ราย,และความดัน โลหิตสูง จำนวน 2,985 ราย พบว่าอัตราการระดับน้ำตาลในเลือดในผู้ป่วยเบาหวานอยู่ในเกณฑ์ที่ควบคุมได้ มีระดับ HbA1c น้อยกว่า 7 % ร้อยละ 43.72 ผู้ป่วยความดันโลหิตสูงที่ควบคุมระดับความดันโลหิตอยู่ในเกณฑ์ < 140/90 มม.ปรอท ร้อยละ 69.78 ในแต่ละปีผู้ป่วยจะต้องได้รับการดูแลและตรวจสุขภาพประจำปีตามเกณฑ์มาตรฐาน จากข้อมูลข้างต้นการหาแนวทางในการป้องกันภาวะแทรกซ้อน ลดความรุนแรงของโรคทั้งผู้ป่วยเบาหวาน และ ผู้ป่วยความดันโลหิตสูง ได้เล็งเห็นความสำคัญในการเสริมสร้างพลังอำนาจในการดูแลตนเอง จึงได้จัดทำโครงการ ส่งเสริมสุขภาพกลุ่มป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ปี 2565 ขึ้น เพื่อกระตุ้นให้ผู้ป่วยมีความรู้ ความเข้าใจ และมีความตระหนักต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับโรคเบาหวานและโรคความดันโลหิตสูง ต่อไป

2. ประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation)

2.1 บุคลากร (Man) กลุ่มเป้าหมายในการดำเนินกิจกรรมตามโครงการมีความพร้อม เพียงพอ และเหมาะสมประกอบด้วย

เจ้าหน้าที่ที่มหาวิทยาลัยพยาบาลวิชาวชิพ นักวิชาการสาธารณสุข และกลุ่มเป้าหมายผู้ป่วยเบาหวาน/ผู้ป่วย ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ จำนวน 500 คน

2.2 งบประมาณ (Money)

งบประมาณจากกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลบางระกำเมืองใหม่ จำนวน 53,000.- บาท (ห้าหมื่นสามพันบาทถ้วน) เป็นค่าใช้จ่ายดังนี้

กิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการ

- 1) ค่าอาหารกลางวัน 1 มื้อจำนวน 500 คนๆละ 50 บาทจำนวน 1 ครั้ง เป็นเงิน 25,000.- บาท
 - 2) ค่าอาหารว่าง 2 มื้อจำนวน 500 คนๆละ 25 บาท จำนวน 2 มื้อ เป็นเงิน 25,500.- บาท
 - 3) ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการอบรม เป็นเงิน 3,000.- บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 53,000.- บาท

หมายเหตุ ทุกรายการสามารถถัวเฉลี่ยกันได้

2.3 เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ (Material)

เครื่องมือ/วัสดุ อุปกรณ์ ที่ใช้ในการดำเนินการจัดอบรมโครงการเพียงพอเหมาะสม ดังนี้

- ๑) แบบประเมินความรู้
- ๒) เครื่องชั่งน้ำหนัก
- ๓) เครื่องวัดความดันโลหิต
- ๔) สายวัดรอบเอว
- ๕) สื่อสัญญาณเตือนโรคอัมพฤกษ์ อัมพาต และโรคหลอดเลือดหัวใจ
- ๖) สื่อตัวอย่างอาหารแสดงปริมาณน้ำตาล / เกลือ
- ๗) โน้ตบุ๊ก โปรเจคเตอร์

2.4 วิธีการทำงาน (Method)

- 1) ประชุมเจ้าหน้าที่ศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลบางระกำเพื่อวางแผนและจัดทำโครงการ
- 2) จัดทำโครงการเสนอคณะกรรมการกองทุนหลักประกันสุขภาพตำบลบางระกำเมืองใหม่เพื่อพิจารณาอนุมัติ
- 3) คัดเลือกกลุ่มเป้าหมายที่มีระดับความเสี่ยงปานกลางถึงระดับสูงอันตราย
- 4) จัดทำหลักสูตรการประชุมเชิงปฏิบัติการ
- 5) ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 6) ดำเนินการประชุม/อบรมกลุ่มย่อย / รายบุคคลต่อเนื่อง
- 7) ประเมินผลและสรุปโครงการ

- 5) ดำเนินการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ
- 6) ดำเนินการประชุม/อบรมกลุ่มย่อย / รายบุคคลต่อเนื่อง
- 7) ประเมินผลและสรุปโครงการ

3. ประเมินกระบวนการ/กลวิธีดำเนินงาน(Process)

การดำเนินกิจกรรมตามแผนโครงการเป็นไปด้วยความราบรื่น ทีมมีการประชุมวางแผนเนื้อหาในการจัดกิจกรรมการอบรมเชิงปฏิบัติการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ผู้เข้าอบรมมีความสนใจสื่อการเรียนรู้ต่างๆ มีส่วนร่วมกิจกรรม รวมถึงมาตรการการป้องกันการแพร่ระบาดของโควิด ตลอดหลักสูตร

4. การประเมินผลลัพธ์

4.1 การประเมินผลผลิต (Output Evaluation)

4.1.1 สรุปผลคะแนนประเมินความรู้ก่อนการอบรมการส่งเสริมสุขภาพกลุ่มผู้ป่วยโรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง ตำบลบางระกำ ปี 2565 จำนวน 500 คน

- คะแนน 10-20 คะแนน หมายถึง ผ่านเกณฑ์
- คะแนนต่ำกว่า 10 คะแนน หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์

ตารางที่ 1 แสดงผลการประเมินความรู้ก่อนอบรม

การประเมินความรู้	เป้าหมาย (คน)	ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ	ไม่ผ่านเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
ก่อนการอบรม	500	398	79.6	102	20.4	
หลังการอบรม	500	482	96.8	18	3.6	

4.1.2 ผู้เข้าร่วมกิจกรรมมีความพึงพอใจในโครงการ

- ด้านวิทยากรระดับดี และดีมาก ร้อยละ 88
- ด้านสถานที่ สื่อการสอน ระดับดี และดีมาก ร้อยละ 85
- ด้านการได้รับความรู้เรื่องกลไกการเกิดโรคเบาหวาน ความดันโลหิต ระดับดี และดีมาก ร้อยละ 85
- ด้านการได้รับความรู้เรื่องการส่งเสริมสุขภาพในผู้ป่วยเบาหวาน ระดับดี และดีมาก ร้อยละ 86
- ด้านการได้รับความรู้เรื่องเรื่องโภชนาบำบัดในชีวิตประจำวัน ร้อยละ 85

4.2 การประเมินผลลัพธ์(Outcome Evaluation)

- มากกว่าร้อยละ 40 ของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลได้ดี 43.93
- มากกว่าร้อยละ 60 ของผู้ป่วยความดันสูงที่ควบคุมความดันโลหิตได้ดี 68.96

5. ปัญหา - อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

ปัญหา - อุปสรรค

ผู้ป่วยเบาหวาน ความดันโลหิตสูง เป็นโรคเรื้อรัง การปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับโรคไม่สม่ำเสมอ ผู้เข้าร่วมกิจกรรมให้ข้อมูลว่า การดูแลตนเองในเรื่องอาหารส่วนใหญ่ซื้ออาหารสำเร็จรูปรับประทาน การปรุงอาหารใช้ผงปรุงรสในการประกอบอาหาร อีกทั้งยังอยู่ในสภาพแวดล้อมที่เต็มไปด้วยที่ปรุงอาหารหวาน อาหารแป้งสูง อาหารเค็ม อาหารทอด ทำให้ผู้ป่วยเรื้อรังได้รับอิทธิพลในการบริโภคอาหารที่เป็นปัจจัยเสี่ยงในการควบคุมให้อยู่ในเกณฑ์ปกติ การสร้างความตระหนักเรื่องโภชนาบำบัดในชีวิตประจำวัน ส่งผลให้ผู้ป่วยควบคุมระดับน้ำตาล ควบคุมระดับความดันโลหิตได้ ลดภาวะแทรกซ้อนได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการสร้างความรู้ความตระหนัก เรื่องโภชนาบำบัดในกลุ่มผู้ป่วยเรื้อรังเข้าในกระบวนการรักษาพยาบาลอย่างต่อเนื่อง
2. การประชาสัมพันธ์ระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน 1669 เพื่อให้เข้าถึงบริการทางการแพทย์ฉุกเฉินอย่างทันท่วงทีเพื่อลดความพิการ และการเสียชีวิตของผู้ป่วย

ความเห็นของหัวหน้าฝ่าย/หัวหน้างาน

.....
เป็นโรคเรื้อรัง ควบคุมได้ 154 มก ต่อ 1 ปี

.....
(นางจรรวรณ์ บุญภูมิวิวัฒน์)
หัวหน้าศูนย์สุขภาพชุมชนตำบลบางระกำ

ความเห็นของผู้อำนวยการ

.....
การประเมินผลโครงการสุขภาพชุมชนตำบลบางระกำ

.....
.....

.....
(นายภูวดล พลพวก)
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลบางระกำ

.....
.....